

Gemeente Beekdaelen
Postbus 22000
6360 AA Nuth

Belfeld, 23 september 2025

Aanvullend fauna-onderzoek Bergstraat 80, 80a en 82 te Sweikhuizen

Door: R. Rijnders BSc en ir. J.P.M. Hovens

In opdracht van: Gemeente Beekdaelen

Inleiding

Op de locatie Bergstraat 80, 80a en 82 te Sweikhuizen (zie figuur 1) worden 8 tot 12 appartementen met bijbehorende infrastructuur gerealiseerd. Vooraf werd mogelijk geacht dat er verblijven van de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger aanwezig konden zijn, evenals verblijfplaatsen van de hazelworm en Alpenwatersalamander¹. Dit rapport geeft de bevindingen van het aanvullende vleermuizen-, reptielen- en amfibieënonderzoek weer.

Werkwijze

Het voorkomen van vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen in het plangebied is onderzocht met behulp van een heterodyne vleermuisdetector (Pettersson D100). Hierbij werden de duur van het onderzoek, het startmoment en het aantal onderzoeksronde bepaald aan de hand van het vleermuisprotocol², waarbij werd aangenomen dat er mogelijk verblijven van de gewone dwergvleermuis, laatvlieger of ruige dwergvleermuis aanwezig waren. Van lastig te determineren soorten zijn met behulp van een time-expansion detector/recorder (Elekon Batlogger M) geluidsopnamen gemaakt, waarvan vervolgens het sonogram is geanalyseerd. Tabel 1 geeft de onderzoeksgegevens tijdens het vleermuizenonderzoek weer.

Het voorkomen van de hazelworm in het plangebied is volgens het Soorteninventarisatieprotocol³ onderzocht. Daarbij werden op 3 juni 2025 in totaal 10 herpetofaunaplaten (stukken vloerbedekking van circa 80 bij 80 cm) verdeeld in het plangebied (zie gele lijnen in figuur 1). Op 19 juni, 26 juni, 3 juli, 10 juli en 17 juli zijn de platen in de ochtend onderzocht door op zonnige momenten eerst van een afstand te kijken of er een zonnend dier aanwezig was op de plaat en door vervolgens onder de plaat te kijken. Daarnaast is er onder houtstapels gekeken voor de aanwezigheid van hazelworm. Tijdens de laatste inspectieronde op 17 juli werden alle platen weer opgeruimd. De weersomstandigheden waren ten tijde van de veldbezoeken gunstig: zonnig, droog en minimaal 12 graden. Deze onderzoeksmethode is ook gebruikt voor het onderzoek naar het voorkomen van de Alpenwatersalamander in het plangebied.

¹ Y.C. van der Sterren en J.J. Jager. 2025. Quickscan Flora en Fauna Bergstraat te Sweikhuizen. In opdracht van Pouderoyen B.V. Aelmans Milieu, Rosmalen.

² Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus en Zoogdiervereniging. 2021. Vleermuisprotocol 2021, januari 2021. www.netwerkgroenebureaus.nl en www.zoogdiervereniging.nl.

³ Netwerk Groene Bureaus. 2023. Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming (versie nov 2023). www.netwerkgroenebureaus.nl

Tabel 1. Onderzoeksgegevens vleermuizenonderzoek.

Datum	Waarnemers	Min. Temp.	Weersomstandigheden
29-08-2024 Midernacht – 2 uur na midernacht	K. Eymael	20 °C	Droog, 2 Bft
19-09-2024 1 uur na zonsondergang – 3 uur na zonsondergang	K. Eymael	18 °C	Droog, 3 Bft
07-05-2025 2 uur voor zonsopgang - zonsopgang	R. Haveman	10 °C	Droog, 2 Bft
15-05-2025 Zonsondergang – 2 uur na zonsondergang	R. Haveman	15 °C	Droog, 1 Bft
01-06-2025 Zonsondergang – 2 uur na zonsondergang	R. Haveman	15 °C	Droog, 1 Bft
17-06-2025 Zonsondergang – 2 uur na zonsondergang	R. Haveman	18 °C	Droog, 1 Bft
15-07-2025 Zonsondergang – 2 uur na zonsondergang	R. Haveman	22 °C	Droog, 1 Bft

Resultaten

Plangebied

Op 15 mei 2025 en 1 juni 2025 werd een aantikkende gewone dwergvleermuis waargenomen bij de nokpan aan de achterzijde van het dorps huis. Hier bevindt zich dus een zomerverblijf van de gewone dwergvleermuis (zie figuur 1). Een paarterritorium, belangrijk foerageergebied of vliegroute zijn in het plangebied afwezig. Onder de herpetofaunaplatten en houtstapels zijn geen hazelwormen of Alpenwatersalamanders aangetroffen.

Buiten het plangebied

Buiten het plangebied is op 19 september 2025 op de Rector Simonsstraat een baltsvlucht van de gewone dwergvleermuis waargenomen met een paarverblijf op Rector Simonsstraat 1. Ook op de kruising Bergstraat/Kerkstraat is die avond een baltsvlucht van de gewone dwergvleermuis waargenomen met een paarverblijf op Kerkstraat 2 (Odiliakerk). Daarnaast werden kort na zonsondergang/voor zonsopgang gedurende vrijwel alle onderzoeksrondes meerdere gewone dwergvleermuizen en enkele laatvliegers waargenomen die voorbijvlogen of rond het plangebied foerageerden. Er is echter geen sprake van een vliegroute of belangrijk foerageergebied direct rond het plangebied. De dieren vlogen niet uit in het plangebied en moeten dus een verblijf net buiten het plangebied hebben, maar in ieder geval in Sweikhuizen of een omliggend dorp.

Tijdens het plaatsen van de herpetofaunaplatten op 3 juni 2025 zijn er 3 individuen van de Alpenwatersalamander gevonden onder een regenton, net buiten het plangebied (zie figuren 1 en 2).

Figuur 1. Het plangebied (rood omlijnde gebied) met het gevonden zomerverblijf van de gewone dwergyleermuis (groene stip) en de vindplaats van 3 Alpenwatersalamanders onder een regenton (blauwe stip).

Figuur 2. De 3 Alpenwatersalamanders, gevonden onder een regenton op 3 juni 2025.

Conclusies

In het plangebied bevindt zich 1 zomerverblijf van de gewone dwergvleermuis. Bij de sloop van de bebouwing dient dus rekening te worden gehouden met de gewone dwergvleermuis. Dit houdt in dat de sloopwerkzaamheden ecologisch dienen te worden begeleid en dat er een omgevingsvergunning voor flora- en faunactiviteiten dient te worden aangevraagd.

Verblijfsplaatsen van de Alpenwatersalamander zijn in het plangebied zelf niet gevonden. Het aanvragen van een omgevingsvergunning t.a.v. de Alpenwatersalamander is daarom niet nodig, maar omdat de soort net buiten het plangebied is waargenomen, dient het verwijderen van de vegetatie (indien deze wordt verwijderd) wel ecologisch te worden begeleid.